

การวิเคราะห์บทความเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาความเป็นครู The Using of Zen Articles Analysis for Develop Self - Actualization for Teachers

วรรณวดี ม้าลำพอง^{1*}

¹หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยพาร์อิสเทอร์น
เลขที่ 120 ถนนมหาราช ตำบลหายยา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50100

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในรายวิชาความเป็นครู มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความเป็นครูของนักศึกษาที่เรียนรายวิชาความเป็นครู จำนวน 174 คน โดยกำหนดให้นักศึกษาวิเคราะห์บทความบทความคำสอนเซน สัปดาห์ละ 1 เรื่อง เป็นเวลา 7 สัปดาห์ ประเด็นสำคัญคือให้นักศึกษาเสนอความรู้และแง่คิดจากบทความที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติเกี่ยวกับการทำหน้าที่ครูและการพัฒนาตนเอง และยังกำหนดให้นักศึกษาเลือกอ่านบทวิเคราะห์ของเพื่อน 1 คน เพื่อเสนอความคิดต่อบทวิเคราะห์นั้น เก็บข้อมูลด้วยแบบสำรวจความคิดเห็น และวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาประมาณร้อยละ 80 มีความเข้าใจในสาระสำคัญของบทความเซน และสามารถนำไปสัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ของครูได้ในระดับดีมากและระดับดี นักศึกษามีความคิดเห็นว่าได้รับประโยชน์จากการวิเคราะห์บทความที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ได้แนวคิดเกี่ยวกับการดำรงตนในชีวิตประจำวันเพื่อการอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ช่วยกระตุ้นให้เกิดความคิดหลากหลายและช่วยพัฒนาความคิดเชิงเหตุผล นักศึกษาได้นำความรู้และข้อคิดจากการวิเคราะห์บทความไปใช้บ่อยครั้งในการปฏิบัติหน้าที่ครู โดยเฉพาะความรู้สึกเป็นสุขเสมอเมื่อทำความดี แม้จะเป็นความดีเล็กน้อย และสนุกกับการทำหน้าที่ครู

คำสำคัญ

ความเป็นครู บทความเซน

* ผู้เขียนหลัก (รองศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยพาร์อิสเทอร์น)
อีเมล: wanwadee@feu.edu

Abstract

The purposes of this research were to develop the strategies for learning of GDT 601: Self- Actualization for Teachers and to follow students' skills on learning. The target group were 174 students who enrolled for the course GDT 601, were assigned to analyze Zen's articles one topic per week for 7 weeks. 1 Student assigned to reflected their feedback toward the given articles and shared with their classmates. Collected data by using opinion survey form. Data were analyzed by using percentage.

The research found that 80 percentage of students perceived the essentials of Zen' concepts which linked to the actualization of teaching profession. The Zen's concepts were well applied to their teaching and daily livings at the remarkable level. The approach of this research methodology stimulated the rational intuitive thinking of the participating students. Students reported their happiness of being done good conducts in their daily lives and satisfied with teaching professions.

Keywords

Self - Actualization for Teachers, Zen's Articles

บทนำ

รายวิชาความเป็นครูเป็นรายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตร สาขาวิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยพะเยาสเตอร์น เป็นวิชาที่วางพื้นฐานเกี่ยวกับวิชาชีพครู ซึ่งได้จัดให้สอนเป็นวิชาในชุดแรกสำหรับนักศึกษาในปีการศึกษา 2557 สาระเนื้อหาที่ระบุไว้ในคำอธิบายรายวิชาค่อนข้างกว้าง โดยเฉพาะสาระเกี่ยวกับการปลูกจิตวิญญาณความเป็นครู คุณธรรมและจริยธรรมของวิชาชีพครู จรรยาบรรณวิชาชีพครู หลักธรรมาภิบาล และความซื่อสัตย์สุจริต การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีจิตสำนึกสาธารณะและเสียสละให้สังคม และยังกำหนดให้ใช้กลยุทธ์การสอนเพื่อให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ แสวงหาและเลือกใช้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ถ้าจัดกิจกรรมการเรียนรู้เฉพาะในเวลาเรียนตามตารางที่กำหนดย่อมเป็นไปได้ยากที่จะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความเป็นครูโดยผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ วิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะในการคิดวิเคราะห์ คือ “การอ่าน”

การอ่านเป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าที่สำคัญ การเรียนการศึกษาน่าใช้นั่งฟังบรรยายจากอาจารย์ในชั้นเรียนอย่างเดียว สาระการเรียนรู้ในวิชาการจะสมบูรณ์มากที่สุดถ้าผู้เรียนได้นำข้อเสนอแนะ คำบรรยายของอาจารย์ ผสมกับการค้นคว้าจากตำรา เอกสารหรือสื่อสารสนเทศต่างๆ และเวลาที่ใช้ศึกษาจากการอ่านย่อมเป็นอิสระ จะใช้เวลาใดก็ได้ การกำหนดกิจกรรมให้ผู้เรียนอ่านบทความที่เกี่ยวข้องกับสาระความรู้ในรายวิชาความเป็นครูจะเป็นการเพิ่มเวลาในการเรียนรู้ โดยผ่านกระบวนการคิดอย่างเป็นอิสระ (Independent Thinking) ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาความคิดและสร้างความตระหนักเกี่ยวกับเรื่อง

ของภาษา นอกจากนี้การอ่าน การพูด และการอภิปรายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างทักษะการคิด (Thinking Skill) การอ่านบทความจะทำให้ผู้เรียนได้รับรู้ความคิดเห็นของผู้อื่นต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น คำแนะนำด้านการปฏิบัติตน การพัฒนาตน และนำไปเชื่อมโยงถึงความคิดต่อการนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ครู

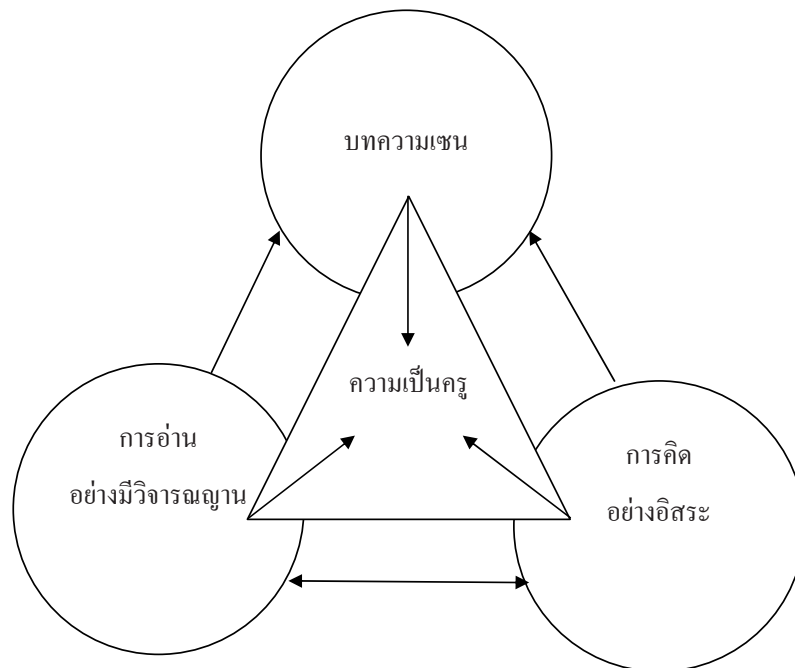
วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ความสามารถของนักศึกษาในการวิเคราะห์บทความเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาความเป็นครู
2. เกณฑ์ที่นักศึกษาใช้เพื่อเลือกบทความวิเคราะห์บทความของเพื่อน
3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิเคราะห์บทความ
4. ลักษณะการนำผลการวิเคราะห์บทความไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ครู

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยได้ดังภาพที่ 1 คือ การใช้ความคิดอิสระ เพื่ออ่านวิเคราะห์บทความคำสอนของเซนที่มีความเกี่ยวข้องถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของครูจะช่วยพัฒนาแนวคิดแนวปฏิบัติที่เหมาะสมต่อความเป็นครู เป็นผลทำให้นักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองเกี่ยวกับความตระหนักในการทำหน้าที่ครูให้สมบูรณ์

ภาพที่ 1: กรอบแนวคิดการวิจัยการพัฒนาความเป็นครูจากการวิเคราะห์บทความเซน

วิธีการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

นักศึกษาที่เรียนรายวิชาความเป็นครู ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น จำนวน 174 คน

2. ขั้นตอนการวิจัย ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

2.1 พิจารณาคัดเลือกบทความคำสอนเซน จากหนังสือ “ตื่นอย่างเซน” ซึ่งมีทั้งหมด 44 บทความที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในรายวิชา “ความเป็นครู” ที่นำเสนอข้อคิดคำสอนเกี่ยวกับการดำรงตน คุณธรรม จริยธรรมของครู จำนวน 7 บทความ เท่ากับจำนวนสัปดาห์ของเวลาเรียนซึ่งอำนวยความสะดวกใช้เวลาศึกษานอกเวลาเรียน ทั้งนี้อาจารย์ผู้สอนรายวิชาความเป็นครู ได้ร่วมกันพิจารณาคัดเลือกบทความที่เหมาะสมที่มอบบทความและสาระสำคัญของบทความปรากฏ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

ชื่อบทความและสาระสำคัญของบทความ

ชื่อบทความเซน	สาระสำคัญ
1. สนุกกับสิ่งที่ทำ	ให้มีเจตคติที่ดีที่จะบ่มเพาะนิสัยสนุกในด้านบวกต่อสิ่งที่กระทำ โดยความสนุกนั้นไม่ไปก้าวล่วงเสรีภาพของผู้อื่น
2. พຽ่งนี้	ให้ใช้ชีวิตในแต่ละวันอย่างมีคุณค่า ไม่เป็นคนผลัดวันประกันพรຽง ไม่ฝากความหวังไว้กับวันพຽ่งนี้
3. คำพูดประโยคเดียว	ให้เห็นความสำคัญของคำพูดของตน เพราะอาจทำให้เกิดการตีความ แปลความที่ไม่ตรงกับเจตนาของตน และอาจกระทบกับความรู้สึกของผู้อื่น ที่ทำให้เกิดผลทางบวกหรือทางลบ จึงต้องคิดให้รอบคอบก่อนจะพูดสิ่งใด
4. เป็นสุขเสมอเมื่อทำความดี	กระตุ้นให้ทำความดี แม้จะเป็นความดีเล็กน้อย การทำความดีเป็นปกตินิสัยจะเป็นมาตรฐานในการดำเนินชีวิตให้กับคน และสร้างสังคมที่เป็นสุข ตัวเราก็เป็นสุขเสมอเมื่อทำความดี
5. ปลอ่ยวางสถานะของตน	ให้ลดความยึดมั่นถือมั่นในความเป็นตัวตนเกี่ยวกับชื่อเสียง อำนาจ หน้าที่ ชีวิต จะหลุดพ้นจากความทุกข์ หากทางออกให้กับปัญหาที่พบได้ จะทำให้มีความสุขตามเหตุตามปัจจัย
6. มีใจร่วมกัน	ให้เห็นความสำคัญของความสามัคคี มีความร่วมมือร่วมใจในการกระทำกิจกรรมต่างๆ ต้องยอมรับในความแตกต่างแล้วสร้างเป้าหมายร่วมกัน ถ้ามีใจร่วมกันได้ทุกอย่างจะประสบความสำเร็จ
7. ปฏิบัติยาสะท้อน	ให้เข้าใจว่าการแสดงออกของแต่ละคนมีอารมณ์เป็นองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งจะกระทบต่อชีวิตตนเองและคนรอบข้าง อย่าให้อารมณ์มากกระทบชีวิตทางลบ แต่ต้องให้เกิดการกระตุ้นให้เกิดพลังทางบวก

2.2 กำหนดใบงานเพื่อใช้ในการวิเคราะห์บทความคำสอนเซนแต่ละบทความเป็น 2 ประเด็น คือ

1) ความรู้แง่คิดที่ได้จากการวิเคราะห์บทความที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการทำหน้าที่ครู และนำไปพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ

2) ในการเลือกบทวิเคราะห์ของเพื่อนที่เห็นว่าการเสนอแนวคิดที่ดี ให้ระบุเหตุผลที่ใช้ในการเลือกบทวิเคราะห์นั้น

2.3 แจกบทความคำสอนเซนและใบงาน 1 เรื่องในแต่ละสัปดาห์ และให้นักศึกษานำส่งผลงานในสัปดาห์ถัดไป เวลาที่ใช้ทั้งหมด 7 สัปดาห์

2.4 ในสัปดาห์ที่ 8 ของการเรียนรู้ได้กำหนดให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อการวิเคราะห์บทความในภาพรวมเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านวิเคราะห์บทความเซน และลักษณะการนำความรู้จากการวิเคราะห์บทความเซนไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ครู

2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินงานโดยอาจารย์ผู้สอนในทุกขั้นตอน

2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการ 2 ลักษณะคือ

1) วิเคราะห์คุณภาพของบทวิเคราะห์จากการอ่านบทความเซนจากคำบรรยาย ตามระดับคุณภาพ 3 ระดับ คือ ระดับคุณภาพปานกลาง ระดับคุณภาพดี ระดับคุณภาพดีมาก

2) ข้อมูลที่เป็นเชิงปริมาณ จากแบบแสดงความคิดเห็นโดยใช้สถิติร้อยละ

ผลการวิจัย

1. ความสามารถในการวิเคราะห์บทความเซนเพื่อการนำไปใช้ในการพัฒนาความเป็นครู

ได้ประเมินคุณภาพของผลการวิเคราะห์บทความเซนตามเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดไว้ 3 ระดับ คือ ระดับพอใช้ ระดับดี และระดับดีมาก ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2

ร้อยละของคุณภาพของผลการวิเคราะห์บทความเซน

ข้อบทความ	ระดับคุณภาพ			รวม
	ดีมาก	ดี	พอใช้	
1. สนุกกับสิ่งที่ทำ	70.93	24.42	4.65	100
2. พรั่งพร้อม	32.57	55.43	12.00	100
3. คำพูดประโยคเดียว	44.97	46.15	8.88	100
4. เป็นสุขเสมอเมื่อทำความดี	41.04	52.02	6.94	100
5. ปลื้มใจสถานะตน	45.56	44.38	10.06	100
6. มีใจร่วมกัน	47.09	41.86	11.05	100
7. ปฏิบัติสม่ำเสมอ	46.47	42.35	11.18	100
ร้อยละเฉลี่ย	46.95	43.80	9.25	100

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ผลการวิเคราะห์บทความของนักศึกษาส่วนมากมีคุณภาพในระดับดีมากและระดับดีด้วยร้อยละที่ใกล้เคียงกัน คือ มากกว่าร้อยละ 40 ซึ่งคุณภาพในระดับดีมากและดีต้องใช้ความคิดระดับสูง สามารถนำความเข้าใจสาระสำคัญของบทความไปสู่สถานการณ์ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ครู

สำหรับบทความที่นักศึกษาวิเคราะห์ได้ในคุณภาพดีมากด้วยร้อยละที่สูงที่สุด คือ บทความที่ชื่อว่า สนุกกับสิ่งที่ทำ และผลการวิเคราะห์บทความที่มีคุณภาพระดับดีมากและดีด้วยร้อยละที่สูงมากกว่าร้อยละ 90 มี 3 บทความคือ สนุกกับสิ่งที่ทำ เป็นสุขเสมอเมื่อทำความดี และคำพูดประโยคเดียว

2. เกณฑ์ที่นักศึกษาใช้เพื่อเลือกบทวิเคราะห์บทความของเพื่อน

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์หรือเหตุผลที่ใช้เลือกบทวิเคราะห์บทความเป็น 2 ลักษณะ คือ

เกณฑ์ภายใน ได้แก่ การพิจารณาถึงเนื้อหาสาระของบทวิเคราะห์ ได้ใจความตรงประเด็น ใช้ภาษาอธิบายได้ชัดเจน สรุปความสำคัญของบทวิเคราะห์นั้น และให้เหตุผลที่เลือกว่าตรงความคิดเห็นของผู้เลือกเอง

เกณฑ์ภายนอก ได้แก่ การพิจารณาถึงจุดประสงค์ของผู้วิเคราะห์บทความ จุดเด่นของบทความ ความคิดเห็นที่แตกต่างหรือสนับสนุนบทความเดิม การนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการนำไปใช้กับชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ครู

ผลวิเคราะห์ลักษณะของเกณฑ์ที่ใช้ในการเลือกบทวิเคราะห์บทความ พบว่าผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3

เหตุผลที่ใช้ในการเลือกบทวิเคราะห์บทความ

เหตุผลที่ใช้เลือกบทความ	ร้อยละ
ใช้เกณฑ์ภายใน	63.63
ใช้เกณฑ์ภายนอก	36.37
รวม	100

จากตารางที่ 3 พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 63.63 ได้ใช้เกณฑ์ภายในเป็นเหตุผลในการเลือกบทวิเคราะห์บทความของเพื่อน ซึ่งได้ทำความเข้าใจเนื้อหาของบทวิเคราะห์ที่เป็นคำสอนสำคัญของเพื่อนเป็นการย้ำความคิดของผู้เลือกในคำสอนที่ตนเข้าใจ

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิเคราะห์บทความ

จากการวิเคราะห์ร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการได้อ่านได้วิเคราะห์บทความ พบว่าผลดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4

ร้อยละของประโยชน์ที่ได้รับจากการวิเคราะห์บทความ

ประโยชน์ที่ได้รับ	ได้	ไม่ได้	ไม่แน่ใจ	รวม
1. ได้ใช้เวลาเพื่ออ่านมากขึ้น	95.30	1.80	2.90	100
2. ช่วยเพิ่มพูนความรู้	98.80	-	1.20	100
3. ช่วยกระตุ้นความคิดที่หลากหลาย	97.10	0.60	2.30	100
4. ช่วยให้เกิดมุมมองที่แตกต่างกัน	93.00	1.80	5.30	100
5. ช่วยพัฒนาความคิดเชิงเหตุผล	97.10	1.20	1.80	100
6. พัฒนาสมาธิเพื่อการจับใจความของบทความที่อ่าน	94.20	1.20	4.70	100
7. พัฒนาการวิเคราะห์เรื่องราวที่ได้อ่านในบทความ	95.30	0.60	4.10	100
8. พัฒนาความคิดเชิงจริยธรรมของครู	94.70	1.20	4.10	100
9. ได้เปรียบเทียบแนวคิดของตนเองกับแนวคิดของเพื่อน ทำให้เกิดการบูรณาการความคิดที่เป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น	95.90	1.80	2.30	100
10. ได้แนวคิดเกี่ยวกับการดำรงตนในชีวิตประจำวันเพื่อการอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข	97.70	0.60	1.80	100
ค่าเฉลี่ยร้อยละ	95.90	1.06	3.04	100

จากตารางที่ 4 แสดงว่านักศึกษาได้รับประโยชน์จากการวิเคราะห์บทความทุกรายการสูงกว่าร้อยละ 90 โดยนักศึกษาที่เห็นว่ามีประโยชน์สูงกว่าร้อยละ 95 ใน 7 รายการ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าประโยชน์ที่นักศึกษาได้รับจากการวิเคราะห์บทความ สามอันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 ช่วยเพิ่มพูนความรู้ อันดับที่ 2 ได้แนวคิดเกี่ยวกับการดำรงตนในชีวิตประจำวันเพื่อการอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และอันดับที่ 3 มี 2 รายการ ได้แก่ ช่วยกระตุ้นความคิดที่หลากหลาย และช่วยพัฒนาความคิดเชิงเหตุผล

นอกจากนี้ได้วิเคราะห์ความเห็นของนักศึกษาในการตอบคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับประโยชน์อื่นๆ ที่ได้รับจากการวิเคราะห์บทความ ซึ่งข้อความที่นำเสนอส่วนใหญ่เป็นความคิดเห็นโดยตรงของนักศึกษาเอง มิได้ปรับเปลี่ยนภาษาที่ใช้ในส่วนที่เป็นสาระของความคิดเห็น ปรากฏดังนี้

- 1) ช่วยเพิ่มกิจกรรมการเรียนรู้นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน ซึ่งได้นำวิธีการนี้ไปใช้ในการสอนที่โรงเรียน
- 2) ได้นำแนวคิดที่ได้จากบทความไปแบ่งปันกับเพื่อนร่วมงานหรือผู้อื่น ทำให้ผู้ที่ได้อ่าน ได้ฟัง เกิดแนวคิดใหม่ ๆ บ้างเช่นกัน
- 3) เป็นวิธีการที่ดีมาก ทำให้ครูเกิดแรงบันดาลใจในการส่งเสริมลูกศิษย์และปฏิบัติตนต่อลูกศิษย์ในทางที่ดียิ่งขึ้น

- 4) ได้แนวคิดและมุมมองการใช้ชีวิตจากบทความที่อ่านที่หลากหลาย ได้ทำความเข้าใจเจตคติของผู้เขียนบทความ ทำให้เกิดความคิดที่แปลกใหม่
 - 5) ช่วยในการพัฒนาตนเองในการเป็นครูที่ดี เป็นการกระตุ้นให้มีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในเรื่องที่เรียน
 - 6) เป็นวิธีการที่กระตุ้นการอ่านได้ดีมาก ได้พัฒนาและยกระดับในวิชาชีพมากขึ้น ทำให้ตนเองเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
 - 7) ได้ความเพลิดเพลินในการอ่านบทความ ช่วยผ่อนคลายความเครียด และเป็นการทบทวนตนเองในบางสิ่งที่เราลืมนึก ลืมปฏิบัติไป
 - 8) ช่วยเพิ่มสมรรถนะของครูในด้านการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการนำมาประยุกต์ใช้ ทำให้เกิดความคิดและมุมมองในทางบวก พัฒนาการคิดเชิงเหตุผลมากขึ้น ทำให้เข้าใจความเป็นไปของชีวิตและสภาพรอบตัวมากยิ่งขึ้น
 - 9) ได้กระบวนการในการทำงานกลุ่ม ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน
 - 10) จากการที่อาจารย์กำหนดให้ทำกิจกรรมนี้ เป็นการบังคับให้ผู้เรียนต้องอ่าน จากคนที่ไม่ชอบอ่านหนังสือก็จำเป็นต้องอ่าน เพราะต้องส่งงาน แล้วก็ทำให้เกิดผลดีต่อตัวผู้อ่านมากในทุกประเด็นที่ระบุในแบบสอบถาม
 - 11) ได้เกิดความคิดทางบวกเกี่ยวกับอาชีพครู การพัฒนาจิตวิญญาณของครู และจรรยาบรรณที่ครูควรปฏิบัติ
 - 12) ฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในด้านการเขียน การบรรยาย รวมไปถึงการวิเคราะห์แล้วนำไปสู่การนำมาใช้พัฒนาตนเองในวิชาชีพครู
 - 13) ช่วยฝึกการคิดวิเคราะห์ มองมุมต่างๆ เกิดความคิดใหม่ๆ
- สำหรับประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์บทความเสนอต่อการนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ครู ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นรายบทความ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5

การนำความรู้จากการวิเคราะห์บทความเสนอใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ครู

ประเด็นการนำไปใช้	บ่อยครั้ง	เป็นบางครั้ง	คิดว่าจะนำไปใช้	รวม
1. สนุกกับการทำหน้าที่ครู	71.30	19.30	9.40	100
2. ไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง	33.90	57.90	8.20	100
3. ระมัดระวังและไตร่ตรองก่อนจะพูดสิ่งใด เพื่อเป็นแรงจูงใจทางบวกแก่ผู้ฟัง	63.70	26.90	9.40	100
4. เป็นสุขเสมอเมื่อทำความดีแม้จะเป็นความดีเล็กน้อย	78.30	12.30	9.40	100
5. ไม่ยึดมั่นถือมั่นในอำนาจหน้าที่ รู้จักปล่อยวางในความเป็นตัวของกู	62.00	25.70	12.30	100

ตารางที่ 5

การนำความรู้จากการวิเคราะห์บทความไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ครู (ต่อ)

ประเด็นการนำไปใช้	บ่อยครั้ง	เป็นบางครั้ง	คิดว่าจะนำไปใช้	รวม
6. ยอมรับในความแตกต่างของบุคคลและ พร้อมสร้างความร่วมมือร่วมใจเพื่อประโยชน์ ขององค์กร	69.60	20.50	9.90	100
7. ควบคุมอารมณ์ของตนให้แสดงปฏิกิริยา สะท้อนเชิงบวก	62.00	29.20	8.80	100
ค่าเฉลี่ยร้อยละ	62.97	27.40	9.63	100

จากตารางที่ 5 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ได้นำความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์บทความไปใช้บ่อยครั้ง ในการปฏิบัติหน้าที่ครู ประมาณร้อยละ 60 ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์บทความที่นำไปใช้เป็นบางครั้งด้วยร้อยละที่ค่อนข้างสูง คือ การไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง สำหรับความรู้ที่นำไปใช้บ่อยครั้งด้วยร้อยละที่สูงมากกว่าร้อยละ 70 มี 2 ประการคือ เป็นสุขเสมอเมื่อทำความดีแม้จะเป็นความดีเล็กน้อย และสนุกกับการทำหน้าที่ครู ซึ่งในภาพรวมนักศึกษาได้มีโอกาสนำผลการวิเคราะห์บทความไปใช้ ที่ยังไม่มีโอกาสใช้ก็ยังคงคิดว่าจะนำไปใช้

ตอนท้ายของแบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำข้อคิดจากการอ่านบทความไปใช้ ได้กำหนดพื้นที่ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ซึ่งมีนักศึกษาจำนวนน้อยที่เขียนตอบ สรุปความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ดังนี้

- 1) เป็นกิจกรรมที่ดีและมีประโยชน์ต่อตนเองมาก อยากทราบที่มาของบทความเพื่อติดตามบทอื่นๆต่อไป
- 2) ได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันในเรื่องการมีสติ เป็นผู้มีสติมากขึ้น
- 3) ได้นำไปคิดทบทวนและนำไปปฏิบัติตามหลักความเป็นครูเพิ่มมากขึ้น
- 4) กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนายกระดับจิตใจของครู
- 5) ในบางประเด็นอาจจะต้องใช้เวลาในการพัฒนาหรือเปลี่ยนแนวคิดในการปฏิบัติตน
6. เกิดแนวคิดและการปรับตัวเอง ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น
- 7) จะนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการชีวิตประจำวันและพัฒนาจุดด้อยของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่พบว่า บทความวิเคราะห์บทความของนักศึกษามีคุณภาพอยู่ในระดับดีมากและระดับดีด้วยร้อยละที่สูงมากถึงร้อยละ 90 เป็นผลงานที่น่าพึงพอใจที่นักศึกษาสามารถใช้ความสามารถทางความคิดหรือใช้สติปัญญาในระดับสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ตามที่มี

การจัดลำดับของพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ต้องใช้สติปัญญาตามแนวคิดของบลูม (Bloom, 1956) ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่มีการพัฒนาการคิดอยู่ในขั้นสูงสุดของการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่สมองสั่งการให้เกิดการจัดระเบียบข้อมูลจากประสบการณ์เดิมที่มีกับประสบการณ์ใหม่หรือความรู้ใหม่ที่ได้จากการอ่านวิเคราะห์บทความ (บรรจง อมรชิตวิน, 2556, 38-39) และยังนำไปบูรณาการกับการปฏิบัติหน้าที่ของครูในประเด็นต่างๆ

สำหรับเกณฑ์ที่นักศึกษาใช้เพื่อพิจารณาคัดเลือกผลการวิเคราะห์บทความของเพื่อนเป็นเกณฑ์ภายในมากกว่าใช้เกณฑ์ภายนอกนั้น อาจเป็นเพราะนักศึกษาใช้เวลาจำกัด ซึ่งผู้วิจัยกำหนดให้ภายใน 1-2 วันเท่านั้น นักศึกษาจึงพิจารณาได้เพียงด้านเนื้อหาของบทวิเคราะห์ หรือเพียงนำมาเปรียบเทียบกับบทวิเคราะห์ของตนเอง แต่อย่างไรก็เป็นโอกาสให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนแนวคิดต่อบทความกับคนอื่น ๆ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้จากการอ่านวิเคราะห์บทความนั้นมีความชัดเจนมาก นักศึกษาถึงร้อยละ 95 ตอบว่าได้ประโยชน์ทั้งในภาพรวมและประโยชน์ในแต่ละประเด็นย่อย นอกจากนี้นักศึกษายังระบุประโยชน์ที่ได้รับอีกหลายประการจากการตอบในคำถามปลายเปิด มีนักศึกษางานบางคนถามผู้วิจัยว่าบทความเหล่านี้ นำมาจากหนังสือเล่มใด เพราะในคำชี้แจงในใบงานมิได้ระบุไว้ เพื่อมิให้เกิดประเด็นแตกแขนงว่าเซนหรือลัทธิเซนคืออะไร ขอให้พิจารณาเพียงแต่สาระเนื้อหาของบทความเท่านั้น สำหรับประโยชน์ในการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ครูนั้น คงยังไม่ปรากฏชัดเจนพอ แม้ว่านักศึกษาจะตอบว่าได้มีโอกาสนำไปใช้บ่อยครั้งถึงร้อยละ 60 ส่วนอีกร้อยละ 40 ได้มีโอกาสใช้เพียงบางครั้ง หรือยังไม่มีโอกาสนำไปใช้เลยแต่คิดว่าจะนำไปใช้ ในกรณีการนำความรู้จากการอ่านวิเคราะห์บทความเซนไปใช้นั้น เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการพัฒนาด้านจิตพิสัยด้วย ซึ่งมีขั้นตอนการพัฒนาตั้งแต่การได้รับรู้ไปจนถึงการปฏิบัติตนเป็นนิสัย ซึ่งทิสนา แคมมณี (2556, 26-29) ได้กล่าวว่า ไม่สามารถทำได้ในระยะเวลาอันสั้น โดยเฉพาะในขั้นการจัดระบบค่านิยมมาจนถึงขั้นการสร้างลักษณะนิสัย ซึ่งต้องการเวลาและประสบการณ์ที่เหมาะสม ดังนั้นจากผลการวิจัยครั้งนี้ถ้าสามารถพัฒนาจิตพิสัยของนักศึกษาเกี่ยวกับความเป็นครูได้เพียงการรับรู้คุณค่าของความเป็นครู การเต็มใจตอบสนองตามสิ่งที่ได้รับรู้จนเห็นคุณค่าการปฏิบัติหน้าที่ครูของครูที่เหมาะสมก็นับว่าเป็นผลสำเร็จของกิจกรรมที่ใช้ในการสอนรายวิชาความเป็นครูครั้งนี้

สรุป

การอ่านเพื่อวิเคราะห์บทความมีผลให้ผู้อ่านได้พัฒนาทักษะการคิดในระดับสูงอย่างเป็นอิสระ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง ในการช่วยเพิ่มความรู้ พัฒนาความคิดเชิงเหตุผล กระตุ้นให้เกิดความคิดที่หลากหลาย ได้แนวคิดในการดำรงตนในชีวิตประจำวัน และนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง การเลือกบทความ และนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน เป็นขั้นตอนสำคัญที่ต้องให้สอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการให้ผู้อ่านได้พัฒนา การกำหนดให้นำผลการวิเคราะห์บทความของแต่ละคนมาสู่การอภิปรายร่วมกัน จะช่วยขยายความคิดที่กว้างขวางขึ้น มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำให้เกิดการยอมรับแนวคิดของผู้อื่น นำมาเปรียบเทียบกับความเห็นของตนเองเพื่อนำไปสู่การสรุปแนวปฏิบัติที่มีคุณค่า

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ขั้นตอนสำคัญคือ การพิจารณาเลือกบทความ ซึ่งต้องพิจารณาบทความที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นบทความที่ไม่ยาวมาก เขียนด้วยข้อความที่เข้าใจง่าย มีประเด็นที่น่าสนใจชัดเจน

1.2 ถ้าสามารถนำบทวิเคราะห์ของนักศึกษาเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั่วโมงเรียนน่าจะเกิดประโยชน์มากขึ้น

1.3 ถ้าการจัดเวลาเรียนแบบเต็มภาคเรียนมีเวลาสำหรับการค้นคว้า อาจปรับกิจกรรมบางช่วงให้นักศึกษาค้นคว้าบทความด้วยตนเอง พร้อมนำเสนอข้อวิเคราะห์ตามจุดประสงค์การเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การกำหนดให้นักศึกษาพิจารณาเลือกบทวิเคราะห์ของเพื่อนด้วยวิธีการในการวิจัยครั้งนี้ไม่ใคร่เหมาะสมด้วยเวลาและวิธีการซึ่งทำให้นักศึกษาขาดโอกาสในการอ่านผลวิเคราะห์ของเพื่อน ควรศึกษาบริบทของห้องเรียน การใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเผยแพร่ข้อมูลเพื่อปรับวิธีการให้เหมาะสมขึ้น

2.2 ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างวิธีการให้นักศึกษาวิเคราะห์บทความอย่างอิสระกับการให้วิเคราะห์บทความร่วมกันในห้องเรียนเป็นการอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion)

เอกสารอ้างอิง

ทีศนา แหมมณี. (2556). **รูปแบบการเรียนการสอน ทางเลือกที่หลากหลาย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรจง อมรชีวิน. (2556). **Thinking School สอนให้คิด**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

พระเถระชิงหวิน. (2555). **ตื่นอย่างเซน**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุภาพใจ.

Bloom, B. S. (Ed.), (1956). **Taxonomy of Educational Objectives: The Classification of Educational Goals, Handbook I: Cognitive Domain**. New York: McKay.